

Fundusz od zadań zielonych

ROZMOWA | Alicja Makarska, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze

W: Jaką rolę odgrywa fundusz w jednym z najbardziej zielonych regionów Polski?

ALICJA MAKARSKA: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze jako samodzielna instytucja finansowa mająca osobowość prawną jest ważnym elementem systemu finansowania ochrony środowiska w województwie.

Działalność funduszu ma na celu poprawę warunków życia w regionie poprzez finansowe wspieranie przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozainwestycyjnych podejmowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z kierunkami polityki ekologicznej państwa, a także celami środowiskowymi, w szczególności tymi, które umożliwiają realizację zobowiązań traktatu akcesyjnego z Unią Europejską.

Zadaniem funduszu jest także wspieranie inicjatyw środowiskowych.

Tak. Fundusz na przestrzeni blisko 17 lat swej działalności wspierał realizację zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie prawie wszystkich lubuskich gmin. Poprzez podstawowe formy pomocy finansowej: pożyczki, dotacje i dopłaty do oprocentowania kredytu bankowego, uczestniczył we współfinansowaniu ponad 1500 zadań, w znacznej mierze inwestycyjnych. Wpłynęło to na poprawę infrastruktury technicznej, przyczyniając się do ewidentnej poprawy warunków życia Lubuszan. Dotarcie z kanalizacją do kolejnych obszarów jej pozbawionych czy też zmniejszenie ładunku ścieków odprowadzanych do rzek jest rzeczywiście wskaźnikiem poprawy komfortu życia w regionie.

Alicja Makarska

Ochrona środowiska to poważne zadania i poważne kwoty. Na co głównie idą te pieniądze?

Nasza pomoc objęła przede wszystkim inwestycje z zakresu ochrony wód (ponad 450 zadań na kwotę 167,9 mln zł), ochrony powietrza (ponad 500 zadań na kwotę 53,9 mln zł), ochrony powierzchni ziemi (84 zadania na kwotę 19 mln zł) oraz monitoringu i ochrony środowiska (blisko 250 zadań na kwotę 6,4 mln zł). Dzięki temu, iż roczne dochody funduszu (z opłat za korzystanie ze środowiska, kar za nieprzestrzeganie norm środowiska, oprocentowania udzielanych pożyczek oraz z operacji kapitałowych) były większe niż udzielona pomoc bezwrotna – zwiększył się majątek funduszu. Stan funduszu własnego wzrósł z 911 tys. zł w 1993 roku do 102,4 mln zł w 2008 roku. Większe środki to szersze możliwości udzielania pomocy w formie preferencyjnych pożyczek, a poprzez ciągłą rotację środków pożyczkowych roczna wielkość środków stawianych do dyspozycji beneficjentów jest coraz bardziej znacząca. Jest to szczególnie istotne obecnie, w sytuacji wzrastających oczekiwań związanych ze zwiększającymi się potrzebami sektora publicznego, na którym ciąży obowiązek podejmowania działań mających na celu poprawę stanu środowiska.

Działania funduszu nie ograniczają się jedynie do udzielania wsparcia finansowego, lecz również do pomocy w pozyskiwaniu środków unijnych.

Warto nadmienić, że w perspektywie finansowej 2007 – 2013 do zagospodarowania ze środków unijnych w obszarze ochrony środowiska dla podmiotów z terenu województwa lubuskiego będzie ponad 600 mln zł. Fundusz organizacyjny umiejscowiony jest w dwóch programach operacyjnych: programie operacyjnym „Infrastruktura i środowisko” (POLiŚ) oraz „Lubuskim regionalnym programie operacyjnym” (LRPO). W POLiŚ w ramach dwóch osi priorytetowych jest instytucją wdrażającą dla projektów o wartości do 25 mln euro dla zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM oraz dla zadań związanych z systemami gospodarki odpadami obejmującymi ponad 150 tys. mieszkańców.

Ile jest jeszcze do zrobienia dla środowiska?

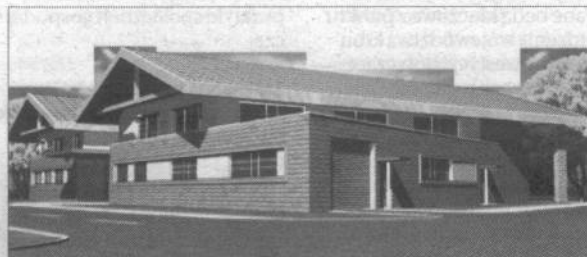
Dużym wyzwaniem dla funduszu jest pełnienie roli instytucji pośredniczącej II stopnia we wdrażaniu „Lubuskiego regionalnego programu operacyjnego” na lata 2007 – 2013 dla III priorytetu „Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego” w ramach działań obejmujących infrastrukturę ochrony środowiska przyrodniczego, poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zarządzania środowiskiem przyrodniczym. Porozumienie z 13 grudnia 2007 r. zawarte pomiędzy województwem lubuskim i funduszem reguluje zasady i obszar współpracy związanej z wdrażaniem środowisko-

wego priorytetu LRPO. Audyt zgodności przeprowadzony przez Instytucję Audytową potwierdził gotowość WFOŚiGW w Zielonej Górze do udziału we wdrażaniu LRPO.

Obowiązki przypisane funduszowi związane są zarówno z przygotowaniem dokumentów programowych (np. udział w opracowaniu uszczegółowienia LRPO, kryteriów oceny itp.), jak również obsługą wniosków o dofinansowanie w całym okresie „życia”, od oceny wniosku do kontroli zrealizowanego przedsięwzięcia w okresie trwałości. Sposób postępowania związany z pełnieniem funkcji opisuje instrukcja wykonawcza instytucji pośredniczącej II stopnia dla priorytetu III „Lubuskiego regionalnego programu operacyjnego” na lata 2007 – 2013 zatwierdzona przez zarząd województwa lubuskiego.

Co leży w zakresie działań przypisanych funduszowi?

Proces przygotowania i oceny projektów, prowadzenie działań kontrolnych w okresie realizacji projektów, kontrola zamówień publicznych dla zadań objętych projektem, monitorowanie i sprawozdawczość, planowanie oraz weryfikacja dokumentów związanych z płatnościami, informacja i promocja.

Centrum ratownictwa medyczno-pożarowego – budowa budynku wielofunkcyjnego w Dobiegniewie. Wartość inwestycji 5,11 mln zł. Kwota dofinansowania 2,95 mln zł.

W ramach przygotowania fundusz udziela informacji dotyczących sposobu i zasad sporządzania wniosku, stosowania kryteriów oceny i wszelkich pytań beneficjentów przekazywanych drogą telefoniczną, e-mailową, pisemną, a także podczas spotkań i konsultacji. Ocena obejmuje weryfikację projektów zgłaszanych zarówno w trybie konkursowym, jak i trybie indywidualnym, według kryteriów formalnych, specyficznych dopuszczających, specyficznych punktowych i merytorycznych II stopnia. Fundusz prowadzi punkt informacyjny dla beneficjentów oraz stronę internetową dotyczącą priorytetów środowiskowych LRPO. Kontrola przedsięwzięć finansowanych w ramach LRPO obejmować może każdy etap „życia” wniosku, udzielanie zamówień na roboty i usługi, zgodność realizacji projektu z wnioskiem, terminowość, poprawność ewidencji wydatków, działania informacyjno-promocyjne oraz funkcjonowanie w okresie trwałości. Działania kontrolne objęte są planami, w razie potrzeby prowadzone będą też ad hoc. Każdy projekt zostanie skontrolowany na zakończenie realizacji. Ponadto będzie ona obejmowała wszystkie wnioski o płatność składane przez beneficjentów. Fundusz zobowiązany jest także do bie-

żącego monitorowania i informowania instytucji zarządzającej LRPO o postępach realizacji priorytetu III. System sprawozdawczości obejmuje sprawozdania miesięczne, półroczne i roczne wg ustalonego formatu.

Na jakim etapie są te prace?

Obecnie w funduszu, w końcowej fazie prac związanych z oceną i przygotowaniem rekomendacji do decyzji (w zakresie uzupełnienia dokumentacji), znajdują się zarówno wnioski złożone w ramach jednego – ogłoszonego w 2008 roku – konkursu zamkniętego, jak i projekty ujęte w indywidualnym planie inwestycyjnym wyłonione przez zarząd województwa. W stosunku do 25 projektów podjęte zostały już decyzje o dofinansowaniu. Większość z nich ma podpisane stosowne umowy. Realizowane są pierwsze wypłaty środków. Działania w sferze kontroli i przygotowywania płatności będą dominujące w najbliższym czasie i one też będą określały rolę oraz znaczenie WFOŚiGW w Zielonej Górze.

Jakie plany stoją przed funduszem?

Fundusz będzie w dalszym ciągu intensyfikował działania zarówno w ramach „Lubuskiego regionalnego programu operacyjnego”, a także programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”. Nie zapomni również o podstawowym statutowym obowiązku – wspieraniu środkami własnymi inwestycji środowiskowych na terenie ziemi lubuskiej. Swoją dotychczasową działalnością udowodnił, że jest w stanie sprostać wyzwaniom. Zdobyte doświadczenie, kompetentna kadra, nowoczesna organizacja pracy to gwarancja pełnego wywiązania się z zadań stojących przed funduszem w najbliższych latach.